

Projekts: Projekts 2024-1-LV01-
KA122-VET-000227399

Nosaukums: Ventspils Mūzikas
vidusskolas starptautiskā prakse un
pedagogu attīstība

Programma: Erasmus+

Organizācija: MIKC "Ventspils
Mūzikas vidusskola"

Erasmus+
labās prakses
ceļvedis

CONTENTS

Labās prakses ceļvedis	3
Ievads	3
Mobilitātes norise.....	3
Mobilitātes mērķi.....	3
Labās prakses piemērs - Aldars Šagžijevs.....	4
Labās prakses piemērs - Ance Jankovska	6
Labās prakses piemērs - Jēkabs Macpans	8
Labās prakses piemērs - Kristīne Ozola	10
Labās prakses piemērs - Kristis Daubaris	12
Labās prakses piemērs	14
Rekomendācijas	16
1. Tehnoloģiju integrācija	16
2. Inovatīvas mācību metodes	16
3. Starptautiskā sadarbība	16
4. Starpdisciplinārie savienojumi	16
Pateicības	16
Nobeigums	17

Labās prakses ceļvedis

Projekts: Projekts 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399

Nosaukums: Ventspils Mūzikas vidusskolas starptautiskā prakse un pedagogu attīstība

Programma: Erasmus+

Organizācija: MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola"

Ievads

Šis Labās prakses ceļvedis ir izstrādāts Erasmus+ projekta 2024-1-LV01-KA122-VET-000227399 ietvaros, lai dokumentētu Ventspils Mūzikas vidusskolas pedagogu pieredzi, gūtās atziņas un inovāciju piemērus mūzikas izglītībā. Projekts tika īstenots ar mērķi veicināt pedagogu profesionālo izaugsmi, uzlabot izglītības kvalitāti un stiprināt starptautisko sadarbību.

Mobilitāte uz Lietuvu radīja iespēju dalīties pieredzē ar Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmiju (LMTA) un Kauņas Juoza Gruodis konservatoriju. Tā iezīmēja būtisku soli starptautisku kontaktu attīstībā un inovāciju ieviešanā mācību procesā.

Mobilitātes norise

Mobilitāte uz Lietuvu norisinājās no 2024. gada 5. līdz 9. novembrim Viļņā un Kauņā. Tās galvenie partneri bija LMTA un Kauņas konservatorija.

Aktivitātes ietvēra:

- Teorētisko lekciju apmeklēšanu un diskusijas ar LMTA pedagogiem, tostarp profesoru Gabrieli Simu Sapiegu.
- Mācību stundu vērošanu solfedžo un dzirdes treniņā, izmantojot modernās tehnoloģijas un metodes.
- Digitālo rīku integrācijas piemēru demonstrējumus, piemēram, Slido.com izmantošanu.
- Kultūras pieredzes apmaiņu un Lietuvas nacionālās mūzikas izpēti.

Mobilitātes mērķi

- **Profesionālā izaugsme:** Pedagogu prasmju pilnveide, koncentrējoties uz inovatīvām metodēm un tehnoloģiju pielietošanu.
- **Starptautiskā sadarbība:** Kontakta stiprināšana ar LMTA un citiem partneriem, veicinot turpmāko kopdarbību.
- **Inovāciju integrācija:** Apgūt Lietuvas pieredzi un pielāgot to Latvijas mūzikas izglītības vajadzībām.

Labās prakses piemēri

Labās prakses piemērs - Aldars Šagžijevs

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmiju

Aldars Šagžijevs, projektu koordinators

MIKC "Ventpils Mūzikas vidusskola"

Norises laiks: 2024. gada 5.–9. novembris

Norises vieta: Lietuva, Viļņa un Kauņa

1. Projekta apraksts un mērķis:

Erasmus+ mobilitātes projekta ietvaros piedalījās pieredzes apmaiņā Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijā (LMTA), kā arī apmeklēja Kauņas Juoza Gruodis konservatoriju. Vizītes mērķis bija stiprināt mūsu skolas starptautiskās sadarbības tīklu, iegūt jaunas zināšanas un dalīties pieredzē par mūzikas izglītības procesu pilnveidi un modernizāciju.

2. Galvenās aktivitātes:

- **Lietuvas mūzikas izglītības sistēmas iepazīšana:** Tikšanās ar LMTA pasniedzējiem, īpaši ar profesoru Gabrieli Simu Sapiegu un teorijas nodaļas kolēģiem. Profesors Sapiega sniedza prezentāciju par Lietuvas mūzikas izglītības sistēmu un tās izmaiņām.
- **Mācību procesa vērošana:** Apmeklēju dzirdes treniņa nodarbības, kur tika izmantoti tembrālie diktāti un modernās tehnoloģijas (piem., Slido.com platforma). Vēroju studentu sadarbību un iesaisti.
- **Diskusijas par dzirdes treniņa metodēm:** Pārrunājām metodes un materiālu pielāgošanu dažādu vecumposmu studentiem, lai veicinātu personalizētu mācību pieeju.
- **Praktiska darbība:** Rakstījām mūzikas un ritma diktātus, padziļināti apgūstot profesora Sapiega praktizētās metodes, kas pārliecināja projekta dalībniekus par to efektivitāti.
- **Vizīte Kauņas konservatorijā:** Piedalījās solfedžo stundas vērošanā un novēroju, kā profesora Sapiega idejas un priekšlikumi tika praktiski īstenoti cita skolotāja darbā.

3. Projekta vadītāja perspektīva:

- **Gabrielius Simas Sapiega:** Profesora Sapiega redzējums uz mūsdienu izglītības izaicinājumiem pārsteidza visus dalībniekus, raisot dziļas diskusijas par izglītības metodoloģiju, starpdisciplināritāti un mūzikas teorijas reformām. Viņa ieviestās reformas, tostarp LMTA iestājekāmēnu prasību pārskatīšana, veicinājušas nozīmīgas pārmaiņas Lietuvas mūzikas izglītībā.

- **Programmas intensitāte un kvalitāte:** Projekta programma bija ne tikai intensīva, bet arī ļoti pārdomāta un apjomīga. Tās augstā kvalitāte un nozīmība veicināja dalībnieku iesaisti un nodrošināja vērtīgas atziņas.
- **Kolēģu iesaistīšanās:** Visi dalībnieki aktīvi piedalījās diskusijās un aktivitātēs, daloties idejās un pārdomās par pieredzēto. Tas stiprināja komandas darbu un dalīšanās nozīmi projektos.
- **Zaļā pārvietošanās:** Ceļošana ar Lietuvas vilcieniem bija lielisks piemērs, kā projektā integrēt zaļās iniciatīvas. Braucienu laikā notika auglīgas sarunas, kas veicināja ideju apmaiņu un stiprināja savstarpējo sadarbību.

4. Galvenās atziņas:

1. **Digitālo rīku izmantošana:** Lietuvā izmantotie digitālie rīki, piemēram, Slido.com, padara mācību procesu dinamiskāku un iesaistošāku. Šo pieredzi plānojam ieviest arī mūsu skolā.
2. **Starpdisciplināra pieeja:** Profesora Sapiega uzsvērtais starpdisciplināritātes aspekts, piemēram, mūzikas vēstures sasaistīšana ar dzirdes treniņu, piedāvā plašākas iespējas izglītības kvalitātes uzlabošanai.
3. **Tembrālie diktāti:** Šī metode, kurai nepieciešami sagatavoti materiāli, ir ļoti efektīva dzirdes attīstīšanai un nodrošina mūzikas teorijas sasaisti ar praktiskajām nodarbībām.
4. **Kultūras un vēstures izpratne:** Profesors Sapiega sniedza dalībniekiem vērtīgu ieskatu Lietuvas kultūrā un vēsturē, kas papildināja profesionālo pieredzi ar plašāku redzējumu.

5. Ieguvumi un nākotnes perspektīvas:

- **Rezultātu integrācija:** Tiks organizēti pieredzes apmaiņas semināri, lai dalībnieki varētu nodot iegūtās zināšanas citiem skolotājiem.
- **Ilgtermiņa:** Projekta rezultāti tiks izmantoti, lai plānotu jaunus projektus un paplašinātu sadarbību ar LMTA un citām iestādēm.
- **Turpmākā sadarbība:** Kopīgas meistarklases, konferences un digitālo rīku apmaiņa starp Ventspils Mūzikas vidusskolu un LMTA veicinās abu iestāžu ilgtermiņa sadarbību.

6. Secinājumi:

Šī mobilitāte bija vērtīgs piemērs, kā starptautiska sadarbība var veicināt jaunu ideju ieviešanu izglītībā. Intensīvā programma, profesora Sapiega dziļā pieredze un dalībnieku aktīva iesaiste veidoja šo projektu par nozīmīgu soli Ventspils Mūzikas vidusskolas attīstībā. Nākotnes plāni ietver padziļinātu sadarbību ar Lietuvas partneriem, lai kopīgi veidotu mūzikas izglītību, kas atbilst mūsdienu prasībām.

Aldars Šagžijevs

Projektu koordinators

MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola"

Labās prakses piemērs - Ance Jankovska

**Pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmiju
Ance Jankovska, Mūzikas teorijas skolotāja
MIKC "Ventpils Mūzikas vidusskola"**

Norises laiks: 2024. gada 5.–9. novembris

Norises vieta: Lietuva, Viļņa un Kauņa

Mērķis

Iepazīt un izprast Lietuvas mūzikas izglītības procesu dažādos līmeņos, pastiprināti pievēršot uzmanību mācību procesa digitalizācijai un tehnoloģiju lietojumam.

Iegūtā informācija un pieredze

Lietuvas mūzikas izglītības process:

Lietuvas mūzikas izglītības process paredz, ka pamata mūzikas skolas līmenis ir vairāk pielīdzināms interešu izglītības modelim, taču arī šim modelim, līdzīgi kā mums, ir 8 gadu programma. Atšķirīgais šajā procesā ir tas, ka katra skola drīkst izstrādāt savu izglītības plānu, saskaņojot to ar pašvaldību. Šo skolu mērķis ir panākt, lai bērni klausītos un iemācītos komunicēt, niansēti izprotot mūziku. Primāri nevis bērnus gatavojot citām izglītības iestādēm, bet attīstot dzirdes iemaņas un radošo domāšanu.

Tautas tradīcijas nozīmīgums:

Dr. Gabrieliuss Sima Sapiega – Docētājs un muzikologs.

Gabrieļus iezīmēja nozīmīgu tēmu – tautas mūzikas iekļaušana mācību procesā, kas ir šī brīža aktualitāte izglītības sistēmas uzlabošanā. Diskutējām par mūzikas izglītības pirmsākumiem un to ietekmi katras tautas muzikālajā pēctecībā. Svarīgs lielums šajā diskusijā – tautas mūzikas melodiju atjaunošana un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana. Šī diskusija un skaidrojums par nacionālo identitāti lika raisīties idejām par to, kā iespējams uzlabot esošo situāciju ar bērnu pasīvo interesi pret mācībām mūzikas skolās un dalību Dziesmu un Deju svētkos.

School of arts:

Profesionāla izglītības iestāde, kura sevī ietver gan bērnu mūzikas skolu, gan mūzikas vidusskolu. Šīs skolas paredz 6 mācību dienas nedēļā, ar gana noslogotu grafiku tieši vidusskolās. Šo skolu pasniedzēji ir informēti par Lietuvas Mūzikas Akadēmijas iestājek sāmenu prasībām un nolikumu, līdz ar to, šie jaunieši jau laicīgi tiek gatavoti augstskolas iestājek sāmeniem, lai palielinātu iespējamību tikt uzņemtiem.

Kauņas konservatorija:

Piedaloties 1. kursa solfedžo stundā, novērojām dažādas inovācijas – diktātu rakstīšana, izmantojot ierakstus no koncertiem vai albumiem, kas ir G. Sima-Sapiega ieviesta dzirdes treniņa metode, kura ļauj saklausīt melodijas mūzikā. Tādejādi trenējot ne tikai dzirdi, bet

arī izpratni par mūzikas stiliem un valodu. Šajā konservatorijā tiek izmantoti planšetdatori, tādējādi aiztaupot rūpes par grāmatu sagādāšanu. Visi materiāli, kuri tiek izmantoti stundās, tiek augšupielādēti virtuālajā vidē, kas ļauj audzēkņiem brīvi piekļūt tiem jebkurā sev ērtā brīdī.

Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmijas *ear training* lekcija:

Lekcijas pasniedzējs – pats G. Sima-Sapiega.

Lekcijā aktīvi līdzdarbojāties ar 1. kursa studentiem. Pasniedzējs savas lekcijas struktūrē vairākās daļās. Lekcijas sākumā tiek atdziedāts daudzbalsīgs skaņdarba fragments, kas ir interesanti – netiek spēlēta sākuma nots. Pasniedzējs pirms dziedāšanas lūdz nodziedāt attiecīgās tonalitātes 1. pakāpi unisonā, pārliecinās par intonatīvo precizitāti un tikai tad studenti sāk dziedāt. Šis ir paņēmiens, kuru izmanto, lai attīstītu relatīvo dzirdi.

Nākošā sadaļa ir diktātu rakstīšana pēc atmiņas, izmantojot ierakstu. Šis ir atmiņas un iekšējās dzirdes treniņš, kas ir daudz komplicētāks un efektīvāks. Pēc diktātu uzrakstīšanas pasniedzējs izmanto vietni sido.com, kurā studenti izsakās par tikko rakstītā diktāta komponistu un mūzikas izteiksmes līdzekļiem. Tādējādi pasniedzējs savās lekcijās integrē mūsdienu tehnoloģijas un veicina darba procesa ātrumu.

Nākošais uzdevums – divlīniju ritmu lasīšana no lapas, izmantojot vienā rokā priekšmetu, lai radītu dažādus skaņu augstumus. Šis ir vingrinājums, kuru izmanto, lai trenētu abas smadzeņu puslodes un ķermeņa koordināciju. Pēc nodarbības, apspriežot šo tēmu ar pasniedzēju, uzzināju, ka praktizējot šos uzdevumus, ir iespējams uztrenēt abas smadzeņu puslodes vienādi spēcīgas, tādējādi uzlabojot koordināciju un spēju uztvert lielāku informācijas apjomu vienlaicīgi.

Šie uzdevumi variējas un ir iespējamās daudz interpretācijas, taču sasniedzamie rezultāti šajās lekcijās iezīmējās skaidri – relatīvās dzirdes treniņš, dzirdes atmiņa, koordinācijas attīstīšana un mūzikas izpratnes veicināšana.

Ance Jankovska

Mūzikas teorijas skolotāja

MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola"

Labās prakses piemērs - Jēkabs Macpans

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmiju

Jēkabs Macpans, direktors

MIKC "Ventpils Mūzikas vidusskola"

Norises laiks: 2024. gada 5.–9. novembris

Norises vieta: Lietuva, Viļņa un Kauņa

1. Projekta apraksts un mērķis:

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmiju (LMTA) un Kauņas Jozas Gruodis konservatoriju sniedza iespēju padziļināt izpratni par mūzikas izglītības sistēmām Latvijā un Lietuvā. Vizītes mērķis bija izpētīt labās prakses piemērus, veicināt starptautisko sadarbību un identificēt konkrētas reformas un pieejas, kas varētu uzlabot Ventpils Mūzikas vidusskolas darbu.

2. Galvenās aktivitātes:

- **Tikšanās ar LMTA vadību un pasniedzējiem:** Tikšanās ar profesorēm Rimu Rimšaiti un Gabrieli Simu Sapiegu. Profesors Sapiega dalījās ar savu pieredzi mūzikas teorijas reformu ieviešanā, kā arī prezentēja Lietuvas mūzikas izglītības sistēmas struktūru un aktualitātes.
- **Mācību procesa vērošana:** Piedalījās dzirdes treniņa un solfedžo nodarbībās, kuras demonstrēja personalizētu un diferencētu pieeju studentu vajadzībām.
- **Diskusijas par izglītības organizāciju:** Sarunas ar LMTA administrāciju par stratēģisko plānošanu, iestājekšāmenu sistēmas reformām un mūzikas izglītības integrāciju ar darba tirgus prasībām.
- **Vizīte Kauņas konservatorijā:** Novēroju, kā Lietuvas pieredze mūzikas teorijas un prakses savienošanā darbojas vidējā izglītības posmā.

3. Direktora perspektīva:

- **Salīdzinošā pieredze:** Vizīte ļāva salīdzināt Latvijas un Lietuvas pieejas mūzikas izglītības organizēšanā. Lietuvas stratēģiskā pieeja, īpaši iestājekšāmenu sistēmas pielāgošana darba tirgus vajadzībām, bija iedvesmojoša.
- **Inovāciju nozīme:** Profesors Sapiega demonstrēja, kā reformas var būt gan izaicinājums, gan iespēja, ja tās tiek ieviestas ar mērķtiecīgu redzējumu. Viņa vadībā ieviestās izmaiņas iestājekšāmenos ir veicinājušas plašākas diskusijas un jaunu standartu ieviešanu mūzikas teorijas mācībās visā Lietuvā.
- **Programmas kvalitāte:** Projekta intensīvā un augsti kvalitatīvā programma ļāva ne tikai iegūt teorētiskas zināšanas, bet arī praktiski iepazīt darba metodes un pieejas, kas Latvijā vēl nav tik plaši izmantotas.
- **Starptautiskās sadarbības stiprināšana:** Tika pārrunāti nākotnes sadarbības projekti, tai skaitā kopīgas meistarklases un starptautisku konferenču rīkošana.

4. Galvenās atziņas:

1. **Diferencēta pieeja:** Lietuvas pieredze pielāgot teorijas mācību metodes studentu sagatavotības līmenim varētu būt vērtīgs piemērs Latvijas mūzikas izglītības pilnveidei.
2. **Starpdisciplinārītāte:** LMTA pieeja starpdisciplināru saikņu veidošanā, apvienojot teoriju ar praksi, ir būtiska mācību procesa uzlabošanai.
3. **Reformas un ietekme:** LMTA iestājsāmenu reformas pierādīja, ka pārdomātas izmaiņas var veicināt izglītības kvalitātes paaugstināšanu un lielāku atbilstību darba tirgus prasībām.
4. **Zaļā domāšana:** Lietuvas piemērs, veicinot videi draudzīgu pārvietošanos un atbalstot ilgtspējīgas iniciatīvas, ir vērtīgs modelis arī mūsu nākotnes projektos.

5. Ieguvumi un nākotnes perspektīvas:

- **Rezultātu integrācija:** Plānoju ierosināt dažas Lietuvas pieredzē balstītas reformas, piemēram, atbalstīt starpdisciplināru pieeju un pielāgot iestājsāmenu prasības.
- **Turpmākā sadarbība:** LMTA piedāvāja dalīties ar mācību materiāliem un pieredzi, kā arī piedalīties Latvijas un Lietuvas kopīgajos projektos, lai veicinātu abpusēju profesionālo izaugsmi.
- **Projekta ietekme:** Šī vizīte radīja pamatu ilgtermiņa sadarbībai starp Ventspils Mūzikas vidusskolu un LMTA, paplašinot mūsu starptautisko tīklu un paverot jaunas iespējas.

6. Secinājumi:

Pieredzes apmaiņas vizīte uz LMTA bija vērtīgs solis starptautiskās sadarbības stiprināšanā un mūzikas izglītības attīstībā. Profesora Sapiega vadība, diskusijas ar kolēģiem un novērotās nodarbības sniedza būtiskas atziņas, kas palīdzēs pilnveidot Ventspils Mūzikas vidusskolas mācību procesu un stratēģisko plānošanu.

Jēkabs Macpans

Direktors

MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola"

Labās prakses piemērs - Kristīne Ozola

**Pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmiju
Kristīne Ozola, Mūzikas teorētisko priekšmetu skolotāja
MIKC "Ventpils Mūzikas vidusskola"**

Norises laiks: 2024. gada 5.–9. novembris

Norises vieta: Lietuva, Viļņa un Kauņa

1. Projekta mērķis un saturs

Vizītes mērķis bija iepazīt un gūt jaunas zināšanas par Lietuvas mūzikas izglītības sistēmas dažādiem līmeņiem, kā arī dalīties pieredzē par mūzikas izglītības procesu pilnveidi, uzsverot tās inovatīvās pieejas. Jo īpaši nozīmīgs bija dzirdes treniņa un teorētisko priekšmetu mācīšanas metožu pilnveidošanas aspekts. Tika veidotas diskusijas ar Lietuvas kolēģiem, vērotas nodarbības un apzinātas iespējas turpmākai sadarbībai.

2. Galvenās aktivitātes

- **Prezentācija par Lietuvas mūzikas izglītības sistēmu:**
Gabrielius Simas Sapiega iepazīstināja ar Lietuvas mūzikas izglītības sistēmas uzbūvi un tās attīstības virzieniem. Tika apspriesta mācību procesa organizācija, mērķi un metodes, kā arī psiholoģiskie aspekti, kas veicina audzēkņu motivāciju un sasniegumus.
- **Mācību stundu vērošana:**
Vēroju dzirdes treniņa nodarbības gan LMTA, gan Kauņas konservatorijā. Nodarbības izcēlās ar strukturētu pieeju. Tika izmantoti tembrālie diktāti, kur ir dzirdama “dzīvā” mūzika – t. i. ierakstu veidā dažādi skaņdarbu fragmenti, kuros nosaka ne tikai skaņu augstumus un ritma vienības, bet arī instrumentus, tempa, dinamikas un citus mūzikas izteiksmes līdzekļus. Tā pat tika doti dažādi ritma vingrinājumi, kuru uzdevums bija attīstīt koordināciju.
- **Praktiska darbība:** Rakstījām mūzikas un ritma diktātus, padziļināti apgūstot profesora Sapiega praktizētās metodes, kas pārliecināja par to efektivitāti.
- **Pieredzes apmaiņa:**
Diskusijās tika aplūkotas dažādas metodes dzirdes un ritma attīstīšanai, kā arī to pielāgošana dažādu sagatavotības līmeņu grupām. Šobrīd ir aktuāli domāt par mūsdienu tehnoloģiju integrēšanu mācību procesā.
- **Tehnoloģiju izmantošana:**
Lietuvā tiek izmantotas digitālās platformas, piemēram, slido.com, lai nodrošinātu interaktīvu un iesaistošu mācību pieredzi.
- **Starppriekšmetu saiknes veidošana:**
Mūzikas literatūras un dzirdes treniņa apvienošana veicina audzēkņu dziļāku

izpratni par mūzikas vēsturē esošajiem kultūras mantojuma bagāto klāstu un paplašina viņu redzesloku.

3. Galvenās atziņas

- **Dzirdes treniņš:** Lietuvas pieejas uzsver tembrālo diktātu nozīmi dzirdes uztveres attīstībā, sasaistot teorētisko un praktisko mācību procesu.
- **Individuāla pieeja:** Mācību metodikas pielāgošana audzēkņu sagatavotības līmenim sniedz labākus rezultātus un motivē audzēkņus.
- **Tehnoloģiju lietošana:** Interaktīvo rīku ieviešana ļauj padarīt mācības dinamiskākas un saistošākas.
- **Starppriekšmetu integrācija:** Mūzikas vēstures un literatūras sasaistes iekļaušana teorētiskajos priekšmetos ir efektīvs veids, kā paplašināt audzēkņu zināšanas un izpratni.

4. Ieteikumi Latvijas izglītībai

- Attīstīt mācību materiālus, kas sasaista teorētiskos priekšmetus ar praktisko mūzikas uztveri.
- Ieviest Latvijā IT platformu, kurā pedagogi varētu dalīties ar mācību materiāliem, līdzīgi kā Lietuvā.
- Stiprināt starppriekšmetu saiknes mācību saturā, lai veicinātu dziļāku izpratni un plašāku mācību pieeju.
- Pilnveidot materiālus un mācību bāzi tembrālo diktātu un dzirdes treniņu attīstībai, izmantojot gan lokālos, gan starptautiskos piemērus.

5. Pārdomas

Šī pieredze ļāva iepazīt inovatīvas mācību metodes un idejas, kas būs noderīgas darbā Latvijā. Dzirdes treniņa un ritma nodarbību vērošana iedvesmoja apsvērt līdzīgu pieeju ieviešanu mūsu skolā. Īpaši vērtīgas bija diskusijas ar Gabrieliu Sapiegu, kurš uzsvēra, cik svarīga ir pozitīva un psiholoģiski labvēlīga vide mācību procesā, kā arī starpdisciplinārās pieejas loma izglītības saturā.

Kristīne Ozola

Mūzikas teorētisko priekšmetu skolotāja
MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola"

Labās prakses piemērs - Kristis Daubaris

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmiju
Kristis Daubaris, Mūzikas teorētisko priekšmetu skolotājs
MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola"

Norises laiks: 2024. gada 5.–9. novembris

Norises vieta: Lietuva, Viļņa un Kauņa

1. Projekta mērķis un nozīme

Šis Erasmus+ pieredzes apmaiņas brauciens sniedza iespēju padziļināti iepazīt Lietuvas mūzikas izglītības sistēmu un tās īpatnības, veidot diskusijas ar kolēģiem un iegūt jaunas idejas mūzikas teorētisko priekšmetu mācīšanas pilnveidošanai. Īpaša uzmanība tika pievērsta dzirdes treniņa, tehnoloģiju izmantošanas un audzēkņu sagatavotības pielāgošanas metodēm.

2. Galvenās atziņas

- **Izglītotas klausītāju bāzes veidošana:**
Lietuvas mūzikas izglītībā īpaši tiek uzsvērts mērķis veidot izglītotu klausītāju bāzi valstī, sagatavojot bērnus kā zinošu un izglītotu publiku nākotnes mūzikas tirgum. Šī pieeja, ko akcentēja profesors Gabrieliuss Sapiega, ir svarīgs apsvērums arī Latvijas kontekstā.
- **Darbs ar audzēkņiem, kuriem ir absolūtā dzirde:**
Solfedžo vingrinājumu transponēšana tika atzīta par efektīvu metodi, lai izaicinātu audzēkņus ar absolūto dzirdi un palīdzētu viņiem uztvert intervālus ne tikai mehāniski, bet arī kā attiecības starp notīm. Šādas pieejas ieviešana praksē varētu uzlabot dzirdes treniņa kvalitāti.
- **Tehnoloģiju izmantošana:**
Tika demonstrēta platformas slido.com pielietošana, lai interaktīvā veidā vairotu audzēkņu zināšanas par komponistiem un viņu daiļradi. Arī planšetes tika uzsvērtas kā noderīgs rīks, taču to efektīvai izmantošanai nepieciešama nemainīga pedagogu atrašanās vieta.
- **Ear training un solfedžo nodalīšana:**
Lietuvā "ausu treniņš" (*ear training*) tiek nodalīts no solfedžo stundām, ļaujot vokālistiem un instrumentālistiem fokusēties uz specifiskām prasmēm. Lai gan šī pieeja ir interesanta, tās ieviešana Latvijā būtu rūpīgi jāapsver, ņemot vērā mūsu kultūras un izglītības kontekstu.
- **Džeza un klasiskās solfedžo prasības:**
Lietuvā džeza mūziķiem, iestājoties augstskolā, ir nepieciešamas zināšanas klasiskajā solfedžo. Lai gan šī prakse ir specifiska vietējam kontekstam, tā neatbilst plašākai Eiropas džeza izglītības praksei, un līdzīga pieeja Latvijā nebūtu piemērota.

3. Ieteikumi un plāni turpmākai darbībai

- Izpētīt, kā interaktīvās platformas varētu integrēt Latvijas mācību procesā, nodrošinot pedagogiem stabilus apstākļus to izmantošanai.
- Paplašināt solfedžo vingrinājumu klāstu, īpaši koncentrējoties uz transponēšanu un intervālu uztveres attīstību.
- Veicināt diskusijas par *ear training* un solfedžo nodarbību lomu un iespējamu nodalīšanu Latvijas mūzikas izglītībā.
- Turpināt apgūt un pielāgot starptautiskās prakses, kas atbilst vietējam kontekstam, lai uzlabotu mācību kvalitāti un audzēkņu iesaisti.

4. Pārdomas

Šis brauciens ļāva man apzināties gan stiprās puses savā līdzšinējā darbā, gan iespējas tālākai attīstībai. Lietuvas kolēģu idejas un metodes sniedza iedvesmu un motivāciju pilnveidot mācību procesu Ventspils Mūzikas vidusskolā. Īpaši vērtīgi bija diskutēt ar Gabrielus Sapiegu un iepazīt viņa redzējumu par mūzikas izglītību.

Krists Daubaris

Mūzikas teorētisko priekšmetu skolotājs
MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola"

Labās prakses piemērs

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmiju

Sandra Lielanše, pedagoģe

MIKC "Ventspils Mūzikas vidusskola"

Norises laiks: 2024. gada 5.–9. novembris

Norises vieta: Lietuva, Viļņa un Kauņa

1. Projekta apraksts un mērķis:

Erasmus+ programmas ietvaros piedalījies pieredzes apmaiņas braucienā uz Lietuvas Mūzikas un teātra akadēmiju (LMTA) un Kauņas Juoza Gruodis konservatoriju.

Brauciena mērķis bija iepazīties ar Lietuvas mūzikas izglītības sistēmu, tās metodēm un pieejām teorētisko priekšmetu mācīšanā, piedalīties nodarbību vērošanā un diskusijās ar Lietuvas kolēģiem, kā arī veidot turpmākās sadarbības iespējas starp Latvijas un Lietuvas mūzikas izglītības iestādēm.

2. Galvenās aktivitātes:

- **Izglītības sistēmas izpēte un prezentācijas:** Profesors Gabrieliuss Simas Sapiēga sniedza plašu ieskatu Lietuvas mūzikas izglītības sistēmā un tās attīstībā. Tika apspriesti jautājumi par pedagogu sagatavotību, stundu normatīviem un sistēmas strukturālo atšķirību no Latvijas.
- **Solfedžo stundu vērošana:** Apmeklēju nodarbības gan LMTA Viļņā, gan Kauņas konservatorijā. Nodarībās tika izmantoti tembrālie diktāti, ritma treniņi un muzikālu fragmentu ieraksti, kas sasaistīti ar izdales materiāliem. Šī pieeja sniedza strukturētu un efektīvu veidu, kā attīstīt dzirdes un ritma prasmes.
- **Diskusijas par izglītības metodēm:** Pārrunājām dažādas mācību pieejas un materiālu pieejamību, īpaši teorētisko priekšmetu jomā. Lietuvas kolēģi dalījās pieredzē par digitālo platformu izmantošanu pedagogu sadarbībā un materiālu apmaiņā.
- **Jaunās akadēmijas iepazīšana:** Iepazinu Teātra, dejas un kino akadēmiju, tās mūsdienīgās telpas un aprīkojumu, kas sniedz studentiem daudzveidīgas iespējas radošai izaugsmei.

3. Galvenās atziņas un secinājumi:

1. Izglītības sistēmas uzbūve:

- Lietuvas mūzikas skolām nav profesionālās ievirzes statusa, kas nozīmē, ka katra skola izstrādā savas mācību programmas. Lai gan tas sniedz elastību, vienota pieeja valstī netiek nodrošināta.
- Mūzikas skolās visi audzēkņi apgūst klavierspēli, un teorētiskie priekšmeti tiek diferencēti atbilstoši klasiskajam vai džezas mūzikas virzienam.

2. Teorētisko priekšmetu metodes:

- Dzirdes un ritma treniņi, izmantojot ierakstus un izdales materiālus, ir ļoti strukturēti un sniedz nozīmīgu ieguldījumu audzēkņu prasmju attīstībā.
 - Nodarbībās liels uzsvars tika likts uz audzēkņu dziedāšanas prasmju attīstīšanu, un to augstais līmenis bija iespaidīgs.
3. **Digitālo rīku izmantošana:**
- Lietuvas IT platforma, kurā pedagogi dalās ar mācību materiāliem, ir lielisks piemērs, kā veicināt sadarbību un resursu pieejamību skolās.
4. **Stundu normatīvi un slodze:**
- Lietuvā tiek ievēroti stundu normatīvi, lai nodrošinātu audzēkņu līdzsvarotu slodzi. Dažkārt nodarbības tiek plānotas arī sestdienās, lai ievērotu maksimāli pieļaujamo stundu skaitu.

4. Ieteikumi Latvijas izglītībai:

- Izstrādāt valsts mēroga mācību materiālu krātuvi, kas ietvertu izdales materiālus un audio ierakstus, lai atvieglotu skolotāju darbu un veicinātu vienotu pieeju mācību saturam.
- Pilnveidot solfedžo programmu prasības un stundu skaitu, lai tās atbilstu audzēkņu spējām un veicinātu kvalitatīvu apguvi.
- Iekļaut vairāk latviešu komponistu darbus mācību saturā, lai veicinātu lokālo mūzikas mantojumu.
- Veidot kopīgus projektus ar Lietuvas mūzikas skolām, lai stiprinātu pieredzes apmaiņu un veicinātu profesionālo attīstību.
- Pētīt absolūtās dzirdes treniņa iespējas, organizējot eksperimentālās klases šo prasmju attīstībai.

5. Pārdomas un jautājumi:

Pieredze Lietuvā apliecināja, ka mūzikas teorētiskie priekšmeti bieži vien rada audzēkņiem grūtības, īpaši jaunākajās klasēs. Vai teorijas priekšmetu prasības ir

pietiekami pielāgotas audzēkņu spējām? Vai mūsu pieeja ir pārāk sarežģīta sākumposmā?

Šie jautājumi prasa dziļāku analīzi, lai nodrošinātu audzēkņu motivāciju un veiksmīgu attīstību mūzikas skolās.

Sandra Lielanse

Pedagoģe

MIKC "Ventpils Mūzikas vidusskola"

Rekomendācijas

1. Tehnoloģiju integrācija

"Redzēju paraugdemonstrējumu, kur planšetes un platforma Slido.com tiek izmantotas, lai palielinātu mācību efektivitāti. Tā ir prakse, kuru apsveru ieviest arī Ventspilī." — Krists Daubaris.

- Ieteicams veidot lokālu infrastruktūru digitālo rīku efektīvai izmantošanai mācību procesā.

2. Inovatīvas mācību metodes

"Dzirdes treniņa metodes, izmantojot koncertu ierakstus, sniedz studentiem iespēju labāk izprast mūzikas stilus un valodu." — Ance Jankovska.

- Iekļaut dzirdes un ritma vingrinājumus, kas integrē reālas mūzikas fragmentus.

3. Starptautiskā sadarbība

"Diskusijas ar prof. Sapiegu par tautas mūzikas nozīmi izraisīja plašas pārdomas un iedvesmoja idejas, kā Latvijā veicināt nacionālās identitātes saglabāšanu." — Sandra Lielanse.

- Turpināt kopīgu projektu veidošanu ar LMTA, organizējot darbnīcas un seminārus.

4. Starpdisciplinārie savienojumi

"Teātra, dejas un kino integrācija mūzikas izglītībā paplašina studentu redzesloku." — Jēkabs Macpans.

- Izpētīt starpdisciplināras izglītības iespējas un to piemērošanu Latvijā.

Pateicības

Īpaša pateicība tiek izteikta:

- **Rima Rimšaitei**, LMTA starptautiskās sadarbības vadītājai, par izcilu mobilitātes organizāciju.
- **Prof. Gabrielius Simas Sapiega**, par vērtīgo pieredzi un metodoloģisko ieguldījumu.

Nobeigums

Mobilitātes pieredze ir devusi vērtīgu ieguldījumu Ventspils Mūzikas vidusskolas izglītības kvalitātes pilnveidē un starptautiskās sadarbības attīstībā.

Kā teica Aldars Šagžijevs:

"Šī mobilitāte ir nozīmīgs solis starptautisko kontaktu nostiprināšanā un inovāciju integrēšanā mācību procesā."

Turpmākajos projektos Ventspils Mūzikas vidusskola apņemas sadarboties ar LMTA un citiem partneriem, lai veicinātu starptautisku izglītības kvalitātes paaugstināšanu un kultūras bagātināšanu.